

Έγγραφο συνόδου

B8-0169/2019

11.3.2019

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνεχεία δήλωσης του Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας

σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με την κατάσταση στη Νικαράγουα
(2019/2615(RSP))

Javier Nart, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Louis Michel, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Matthijs van Miltenburg, Hilde Vautmans
εξ ονόματος της Ομάδας ALDE

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την κατάσταση στη Νικαράγουα (2019/2615(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τη Νικαράγουα, ιδίως εκείνα της 18ης Δεκεμβρίου 2008¹, της 26ης Νοεμβρίου 2009², της 16ης Φεβρουαρίου 2017³ και της 31ης Μαΐου 2018⁴,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και της Κεντρικής Αμερικής, της 29ης Ιουνίου 2012,
- έχοντας υπόψη το έγγραφο στρατηγικής ανά χώρα της ΕΕ και το πολυετές ενδεικτικό πρόγραμμα 2014-2020 για τη Νικαράγουα,
- έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα του 1966,
- έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, του 1948,
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του Ιουνίου 2004,
- έχοντας υπόψη το Σύνταγμα της Νικαράγουας,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων της 21ης Ιανουαρίου 2019 για τη Νικαράγουα,
- έχοντας υπόψη τις δηλώσεις της Υπατης Εκπροσώπου εξ ονόματος της ΕΕ σχετικά με την κατάσταση στη Νικαράγουα της 2ας Οκτωβρίου 2018, της 15ης Μαΐου 2018, της 22ας Απριλίου 2018 και της 15ης Δεκεμβρίου 2018, και τη δήλωση της 1ης Μαρτίου 2019 σχετικά με την επανέναρξη του εθνικού διαλόγου,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τις προτεραιότητες της ΕΕ στα φόρουμ του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα το 2019, που εγκρίθηκαν στις 18 Φεβρουαρίου 2019,
- έχοντας υπόψη την έκθεση που εγκρίθηκε από τη Διαμερικανική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στις 21 Ιουνίου 2018 με τίτλο «Gross Human Rights Violations in the Context of Social Protests in Nicaragua» (Κατάφωρες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της κοινωνικής διαμαρτυρίας στη Νικαράγουα),

¹ ΕΕ C 45E της 23.2.2010, σ. 89.

² ΕΕ C 285E της 21.10.2010, σ. 74.

³ ΕΕ C 252 της 18.7.2017, σ. 189.

⁴ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2018)0238.

- έχοντας υπόψη την έκθεση του Ύπατου Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα σχετικά με τις παραβιάσεις και καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο διαδηλώσεων στη Νικαράγουα, 18 Απριλίου – 18 Αυγούστου 2018,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Διεπιστημονικής Ομάδας Ανεξάρτητων Εμπειρογνομόνων (GIEI), της 20ής Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με τα βίαια γεγονότα που έλαβαν χώρα στη Νικαράγουα μεταξύ 18ης Απριλίου και 30ής Μαΐου 2018,
 - έχοντας υπόψη τη δήλωση της Ύπατης Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Michelle Bachelet, της 22ας Φεβρουαρίου 2019, σχετικά με την ποινικοποίηση της διαφωνίας στη Νικαράγουα,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 123 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε, στις 31 Μαΐου 2018, ψήφισμα σχετικά με την κρίση στη Νικαράγουα, καταδικάζοντας έντονα την κατάσταση· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε συνέχεια του εν λόγω ψηφίσματος, ενδεκαμελής αντιπροσωπεία βουλευτών του ΕΚ επισκέφθηκε τη χώρα από τις 23 έως τις 26 Ιανουαρίου 2019 για να αξιολογήσει την κατάσταση επί τόπου·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αντιπροσωπεία του ΕΚ μπόρεσε να ακολουθήσει το δικό της πρόγραμμα και η κυβέρνηση της Νικαράγουας παρέσχε πρόσβαση σε όλες τις εγκαταστάσεις που ζήτησαν οι βουλευτές, μεταξύ άλλων σε δύο φυλακές· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κυβέρνηση της Νικαράγουας διαβεβαίωσε ότι δεν θα επιβληθούν αντίποινα κατά όσων καταγγέλλουν τη σημερινή κατάσταση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αντιπροσωπεία ήταν αυτόπτης μάρτυρας της εκστρατείας παρενόχλησης, δυσφήμισης και εκφοβισμού που στράφηκε κατά των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, με τους οποίους πραγματοποίησε ανταλλαγή απόψεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλές οργανώσεις απέρριψαν τις προσκλήσεις να συναντηθούν με την αντιπροσωπεία λόγω εκφοβισμού και απειλών από την κυβέρνηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά την επίσκεψη της αντιπροσωπείας του ΕΚ στη χώρα, η καταπίεση έχει ενταθεί·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αντιπροσωπεία του ΕΚ απέρριψε δημόσια την επίσημη θέση της κυβέρνησης της Νικαράγουας ότι είναι θύματα πραξικοπήματος και εκστρατειών παραπληροφόρησης που υποκινούνται από τις ΗΠΑ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κύρια αιτία που τροφοδοτεί τις διαδηλώσεις είναι η βαθιά δημοκρατική, θεσμική και πολιτική κρίση που πλήττει το κράτος δικαίου και έχει περιορίσει βασικές ελευθερίες όπως η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, το δικαίωμα διαδήλωσης και το δικαίωμα του συνέρχεσθαι στη χώρα την τελευταία δεκαετία·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ελευθερία της έκφρασης, του συνέρχεσθαι και το δικαίωμα διαδήλωσης, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του εθνικού ύμνου, αποτελούν αντικείμενο σοβαρής περιστολής για πολλούς ανθρώπους· λαμβάνοντας υπόψη ότι σημαντικός αριθμός πολιτικών κρατούμενων φυλακίζονται απλώς και μόνο γιατί ασκούν τα δικαιώματά τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν διάφορες ανησυχητικές εκθέσεις σχετικά με την επιδείνωση της κατάστασης των κρατούμενων, συμπεριλαμβανομένης της απάνθρωπης μεταχείρισης·

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι δικαστικές διαδικασίες κατά των εν λόγω κρατουμένων παραβιάζουν τα διεθνή πρότυπα, ιδίως τις δικονομικές και ποινικές εγγυήσεις του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνθήκες στις φυλακές δεν πληρούν επίσης τα διεθνή πρότυπα· λαμβάνοντας υπόψη ότι στη Νικαράγουα υπάρχει σαφής έλλειψη διάκρισης των εξουσιών·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το δικαίωμα στην ενημέρωση τίθεται σε σοβαρό κίνδυνο· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημοσιογράφοι κρατούνται, εξορίζονται και απειλούνται· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα οπτικοακουστικά μέσα ενημέρωσης κλείνουν ή αποτελούν αντικείμενο έρευνας χωρίς προηγούμενη δικαστική άδεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκδοση εφημερίδων απειλείται από την έλλειψη χαρτιού και μελάνης που κατάσχονται από την κυβέρνηση της Νικαράγουας·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κυβέρνηση της Νικαράγουας έχει αποπεμφθεί από διεθνείς οργανισμούς, όπως η GIEI και ο Ειδικός Μηχανισμός Παρακολούθησης για τη Νικαράγουα (MESENI), που επιδίωξαν την ειρηνική επίλυση των συγκρούσεων και την εθνική συμφιλίωση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η καταστολή κατά οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών έχει ενταθεί απογυμνώνοντάς τες από το νομικό τους καθεστώς σε μια χώρα με ανεπαρκές θεσμικό πλαίσιο, γεγονός που συνιστά διπλή τιμωρία των θυμάτων της καταστολής·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ακαδημαϊκή ελευθερία απειλείται επίσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου 200 φοιτητές πανεπιστημίων έχουν αποβληθεί από τα πανεπιστήμια λόγω της συμμετοχής τους σε διαδηλώσεις υπέρ της δημοκρατίας και της μεγαλύτερης ελευθερίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη και η εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, καθώς και ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της συμφωνίας σύνδεσης του 2012 μεταξύ της ΕΕ και των χωρών της Κεντρικής Αμερικής· λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία αυτή περιλαμβάνει μια δημοκρατική ρήτρα, η οποία αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της συμφωνίας·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εθνικός διάλογος που δρομολογήθηκε στις 16 Μαΐου 2018 μεταξύ του προέδρου Ortega και της αντιπολίτευσης και ομάδων πολιτών της Νικαράγουας, με τη μεσολάβηση της Καθολικής Εκκλησίας, απέτυχε να βρει λύση στην κρίση· λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 27 Φεβρουαρίου επαναλήφθηκαν διερευνητικές συνομιλίες με αντικείμενο τον εθνικό διάλογο μεταξύ της κυβέρνησης της Νικαράγουας και της Alianza Cívica· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Alianza Cívica έχει καθορίσει τους ακόλουθους τρεις βασικούς στόχους της που πρέπει να επιτευχθούν στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων: την αποφυλάκιση των πολιτικών κρατουμένων και τον σεβασμό των ατομικών ελευθεριών, τις αναγκαίες εκλογικές μεταρρυθμίσεις που πρέπει να κορυφωθούν με τη διεξαγωγή εκλογών, και τη δικαιοσύνη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κυβέρνηση της Νικαράγουας έχει αποφυλάκισει 100 πολιτικούς κρατουμένους, αποδεχόμενη τη μετατροπή των ποινών φυλάκισής τους σε κατ' οίκον περιορισμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι μεγάλος αριθμός κρατουμένων παραμένουν στη φυλακή·
1. υπογραμμίζει ότι στη Νικαράγουα λαμβάνουν χώρα σοβαρές παραβιάσεις της

δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου λόγω των γεγονότων που έλαβαν χώρα τον Απρίλιο και τον Μάρτιο του 2018· επαναλαμβάνει τη σημασία του ψηφίσματός του που εγκρίθηκε στις 31 Μαΐου 2018·

2. καταδικάζει όλες τις ενέργειες καταστολής στις οποίες επιδίδεται η κυβέρνηση της Νικαράγουας· δηλώνει ότι η επίσκεψη που πραγματοποίησε η αντιπροσωπεία του συνέβαλε στη διαμόρφωση μιας πραγματικής εικόνας για τη σημερινή κατάσταση· δηλώνει επίσης ότι, αναμφισβήτητα, κατά τους τελευταίους μήνες, και ιδίως μετά την επίσκεψή της, υπήρξε αύξηση των μέτρων καταστολής εις βάρος της αντιπολίτευσης και των περιορισμών που επιβλήθηκαν στις θεμελιώδεις ελευθερίες· καταδικάζει, στη συνάρτηση αυτή, τη γενικευμένη καταστολή και τον περιορισμό της ελευθερίας της έκφρασης, του συνέρχεσθαι και της διαδήλωσης, την κήρυξη εκτός νόμου μη κυβερνητικών οργανώσεων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, την εκδίωξη διεθνών οργανώσεων από τη χώρα, το κλείσιμο και τις επιθέσεις κατά των μέσων ενημέρωσης, τους περιορισμούς του δικαιώματος στην ενημέρωση, την αποπομπή φοιτητών από τα πανεπιστήμια, καθώς και την επιδείνωση της κατάστασης στις φυλακές και την χρήση απάνθρωπης μεταχείρισης·
3. θεωρεί ότι οι εν λόγω ενέργειες της κυβέρνησης, των θεσμικών οργάνων της και των παραπολιτικών οργανώσεών της εξυπηρετούν σε μια προγραμματισμένη στρατηγική για την εξουδετέρωση της πολιτικής αντιπολίτευσης που είχε ηγηθεί των διαμαρτυριών του περασμένου έτους· πιστεύει ότι η στρατηγική αυτή εφαρμόζεται μεθοδικά, συστηματικά και επιλεκτικά έναντι όλων των ηγετών, των ΜΚΟ, των μέσων ενημέρωσης και των κοινωνικών κινημάτων που επιδιώκουν να εκφράσουν τα θεμιτά αιτήματά τους για ελευθερία και δημοκρατία·
4. εκφράζει την ανησυχία του για τους τεράστιους δημοκρατικούς, πολιτικούς και οικονομικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι πολίτες και η χώρα και οι οποίοι θα ενταθούν εάν δεν ληφθούν επείγοντα μέτρα, λαμβανομένων υπόψη των σημερινών εσωτερικών αντιπαραθέσεων, της διάρρηξης του κοινωνικού ιστού και της οικονομικής ύφεσης· ζητεί επείγοντως τη διενέργεια αποτελεσματικού εσωτερικού διαλόγου με στόχο να επιτευχθεί μια βιώσιμη και ειρηνική λύση που θα παρέχει σε όλους τους φορείς της κοινωνίας περιθώρια για να δρουν και να εκφράζονται ελεύθερα και που θα αποκαταστά τα πολιτικά τους δικαιώματα, όπως το δικαίωμα ειρηνικής διαδήλωσης· επαναλαμβάνει ότι στο πλαίσιο οποιαδήποτε λύσης θα πρέπει να κληθούν να λογοδοτήσουν όσοι ευθύνονται για τις παραβιάσεις· ζητεί από όλα τα πολιτικά κόμματα, τα κοινωνικά κινήματα, τους ηγέτες, τους σπουδαστές και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να διατηρήσουν και να επαναλάβουν την αταλάντευτη προσήλωσή τους στον ειρηνικό τρόπο επίλυσης της κρίσης· επαναλαμβάνει την πλήρη υποστήριξή του στη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος και του εκλογικού νόμου και ζητεί από την ΥΕ/ΑΠ να ενεργήσει αναλόγως·
5. αποδοκιμάζει την αναστολή λειτουργίας του MESENI και τον τερματισμό της εντολής της GEIE της Διαμερικανικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων· καταδικάζει απερίφραστα τις διώξεις, τις συλλήψεις και τις ενέργειες εκφοβισμού εναντίον ατόμων που συνεργάζονται με τον ΟΗΕ και άλλους διεθνείς φορείς·
6. καλεί την κυβέρνηση της Νικαράγουας να θέσει επείγοντως σε εφαρμογή τρία μέτρα ως ένδειξη καλής θέλησης στο πλαίσιο του διεξαγόμενου διαλόγου: την άμεση και άνευ

όρων απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων, την άμεση παύση όλων των μορφών καταστολής κατά των πολιτών της Νικαράγουας, συμπεριλαμβανομένης της παρενόχλησης, του εκφοβισμού, της παρακολούθησης και των διώξεων κατά των ηγετών της αντιπολίτευσης και την συνακόλουθη κατάργηση όλων των περιορισμών στις προαναφερθείσες ελευθερίες και την αποκατάσταση της νομικής προσωπικότητας και των δικαιωμάτων των οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και την επάνοδο των διεθνών οργανισμών στη χώρα·

7. επισημαίνει ότι, υπό αυτές τις συνθήκες, η διαδικασία πρέπει να οδηγήσει στην ακύρωση των διώξεων κατά των πολιτικών κρατουμένων και στην διασφάλιση της σωματικής και ηθικής ακεραιότητάς τους, καθώς και σε δίκαιη δίκη και εγγύηση της ιδιωτικής τους ζωής, στην επιστροφή όσων εξορίστηκαν, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιογράφων και των φοιτητών, στην απόσυρση των στρατιωτικών δυνάμεων από τους δρόμους και στον αφοπλισμό των παραστρατιωτικών ομάδων, και στην θέσπιση ενός σαφούς οδικού χάρτη για ελεύθερες, δίκαιες και διαφανείς εκλογές, που θα διοργανωθούν στο εγγύς μέλλον υπό την παρουσία διεθνών παρατηρητών·
8. ζητεί από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν σταδιακή διαδικασία στοχευμένων και μεμονωμένων κυρώσεων, χωρίς να βλάπτουν τον εγχώριο πληθυσμό, όπως η απαγόρευση χορήγησης θεωρήσεων και η δέσμευση περιουσιακών στοιχείων κατά της κυβέρνησης της Νικαράγουας και εκείνων των μεμονωμένων ατόμων που ευθύνονται για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 21ης Ιανουαρίου 2019, έως ότου γίνουν πλήρως σεβαστά και αποκατασταθούν πλήρως τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες στη χώρα, όπως ζητήθηκε στο πλαίσιο του διαλόγου· ζητεί συνεπώς, και υπό αυτές τις συνθήκες, μετ' επιτάσεως την ενεργοποίηση της ρήτρας δημοκρατίας που προβλέπει η Συμφωνία Σύνδεσης μεταξύ ΕΕ και Κεντρικής Αμερικής, στην οποία η Νικαράγουα είναι συμβαλλόμενο μέρος, με την αναστολή της συμφωνίας για τη Νικαράγουα·
9. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών, στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών, στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση Ευρώπης-Λατινικής Αμερικής, στο Κοινοβούλιο Κεντρικής Αμερικής, στην Ομάδα της Λίμα και στην Κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο της Δημοκρατίας της Νικαράγουας.